

BİLİM AKADEMİSİ'NİN BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ'NDE YAŞANAN SON GELİŞMELER HAKKINDA TEMMUZ 2023 DUYURUSU

Bilim Akademisi, Türkiye'nin en güzide bilim kurumlarından biri olan Boğaziçi Üniversitesi'nde yaşanan akademik kıyımı büyük bir üzüntü ile gözlemlemeye devam etmektedir. Akademik Özgürlükler Raporu 2021-2022'de¹ ve muhtelif duyurularımızda² parmak basmaya çalıştığımız üzere Türkiye'nin üniversiteleri üzerinde sürmekte olan hegemonyayı artık kırması ve yeniden bir özgürlükler ortamı yaratmanın yollarını araması gerekmektedir. Avrupa Birliği'ne tam üyelik konusunun tekrar gündeme alındığı şu günlerde Türkiye'de akademik özgürlüklerin durumu hakkında 2022 Academic Freedom Index'in tespitleri vahimdir. Buna göre 2011-2021 yılları arasında Türkiye, Brezilya ve Tayland ile birlikte 0,4 puan düşme göstererek bugün araştırmacılar ve öğrenciler için potansiyel tehlike arz eden ülke konumuna gelmiştir ('potential danger zone'). 1 puanın en üst değer olduğu bu araştırmada Türkiye 2011'de 0,5 puan düzeyinde ve C ülke kategorisindeyken 2021'de 0,1 puan civarında ve E ülke kategorisine gerilemiştir. En düşük bu kategoride Türkiye, Çin, Kuzey Kore, Mısır, İran, Ruanda ve Suriye gibi ülkelerle eşleşmiş durumdadır.³

Nitekim Boğaziçi Üniversitesi'nde yaşanan son gelişmeler bu vahim tablonun daha da kötüye gitmekte olduğunun açık göstergesidir:

- Üniversitenin rektörlük binası önünde gerçekleştirilen sessiz protestolara destek vermeleri gerekçe gösterilerek, aralarında üyelerimiz Bülent Sankur ve Orhan Yenigün ile Sumru Özsoy, Yaman Barlas, Uğur Ersoy, Alpar Sevgen, Cevza Sevgen, Ali Rıza Kaylan, Oya Başak, Ayfer Hortaçsu, Güler Fişek ve Fatma Gök'ün de bulunduğu çok sayıda emekli

¹ <https://bilimakademisi.org/wp-content/uploads/2023/01/21-22-akademik-ozgurluk-170123.pdf>

² <https://bilimakademisi.org/tag/akademik-ozgurluk-raporu/>

³ Bkz. Akademik Özgürlükler Raporu 2021-2022, s. 2-3; KATRIN KINZELBACH/STAFFAN I. LINDBERG/LARS PELKE/JANIKA SPANNAGEL, 2022, Academic Freedom Index 2022 Update. FAU Erlangen-Nürnberg and V-Dem Institute (DOI: 10.25593/opus4-fau-18612/ <https://v-dem.net/publications/democracy-reports/>).

öğretim üyesinin Üniversiteye girişinin yasaklanması, kartlarının ve diğer haklarının iptal edilmesi;⁴

- Endüstri Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Taner Bilgiç'in Boğaziçi Üniversitesi Yönetim Kurulu üyeliğinin, süresinin dolmasına henüz 2,5 yıl varken Senato kararıyla sonlandırılmasına karşı açtığı davayı kazanmasına ve görevine iade kararı çıkmasına rağmen kararın gereğinin yerine getirilmemesi ve Prof. Dr. Bilgiç hakkında bu kez de üç ay süreyle görevden uzaklaştırma kararı verilmesi, kampüse girişi engellenmesi ve kurumsal epostasını kullanmasının yasaklanması;⁵
- Öğretim Üyesi Can Candan'ın kadro süresinin uzatılmaması hakkındaki iki Rektörlük kararının idare mahkemesi tarafından hukuksuz bulunması ve göreve iade kararı verilmesine rağmen Rektörlük tarafından Can Candan hakkında üçüncü kez kadro süresini uzatmama kararının verilmesi;⁶
- Boğaziçi Üniversitesi Vakfı (BÜVAK) mütevelli heyetine normalde yılda sınırlı sayıda üye atanırken, BÜVAK'ın yönetimini değiştirmek hedefiyle dört ayda yaklaşık yüz kişinin mütevelli heyetine atanması;⁷
- Üniversite Rektörlüğü'nün en ufak bir demokratik muhalefete dahi tahammül edemediğinin göstergesi olarak, bir üniversitenin en önemli günlerinden olan toplu mezuniyet töreninin bu yıl da iptal edilmesi;⁸
- Anabilim Dalı başkanlarının bilgisi dahi olmaksızın kadro ilanları çıkarılması ve işe alımların yapılması;⁹
- Matematik bölümü öğretim üyesiyken, demokratik haklarını kullanarak BÜ'deki yönetimi eleştirdiği için Dr. Mohan Ravichandran'ın Rektörlük talebi ile görev süresinin uzatılmaması, bu karara karşı açılan davayı kazanmış olmasına rağmen bu sefer de İçişleri Bakanlığı'nın kararı ile "Güvenlik tehdidi oluşturduğu" gerekçesiyle Türkiye'ye girişinin engellenmesi.¹⁰

Hukuk devletini ayaklar altına alan, özellikle Anayasa m. 138 IV uyarınca mahkeme kararlarının yasama, yürütme ve idare için bağlayıcı olduğu ve hiçbir kurumun mahkeme kararlarının yerine getirilmesini geciktiremeyeceği kuralını hiçe sayan bir Rektörlük hakkında Yüksek Öğretim Kurulu tarafından derhal soruşturma açılması gerekmektedir. Evrensel üniversite standartlarına

⁴ <https://www.diken.com.tr/bogazici-universitesi-emeritus-prof-dr-bulent-sankurun-okula-girisini-yasakladi/>. İlgili karar bir dizi akademisyen tarafından mahkemeye taşınmıştır: <https://www.diken.com.tr/bogazici-universitesine-girisi-engellenen-emekli-akademisyenlerden-toplu-dava/>.

⁵ https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/mahkeme-bogazici-universitesi-yonetim-kurulundan-cikarilan-akademisyeni-hakli-buldu2075699?utm_medium=ilgili%20Haberler&utm_source=Haber%20Detay&utm_campaign=ilgili%20Haberler

⁶ <https://www.diken.com.tr/bogazici-yonetimi-mahkeme-kararina-ragmen-can-candanin-gorevine-ucuncu-defa-son-verdi/>

⁷ <https://www.diken.com.tr/bogazici-universitesinde-vakif-operasyonu-98-atama/>

⁸ <https://www.birgun.net/haber/bogazici-akademisyenlerinden-toplu-mezuniyet-toreni-yapilmamasina-tepki-452354>

⁹ <https://www.birgun.net/haber/cem-say-bogazici-nde-baskani-oldugum-anabilim-dali-icin-profesor-ilani-verilmis-444138>

¹⁰ <https://www.gazeteduvar.com.tr/bogazicinin-hindistanli-akademisyeni-turkiyeye-alinmadi-haber-1622440>.

açıkça aykırı bu hukuksuzluklara sessiz kalmanın vebali büyüktür. Kaybeden, her zamanki gibi, Türkiye'nin üniversiteleri, bilimi, gelecek nesilleri ve demokrasisidir.

Saygılarımızla kamuoyunun bilgisine sunarız.

Bilim Akademisi Yönetim Kurulu